

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Ntok/1/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8014010003
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8014010003.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Jaroslava Bugela a JUDr. Petra Farkaša na verejnom zasadnutí konanom dňa 23. októbra 2014, v trestnej veci ods. H. Q., o návrhu na povolenie obnovy konania takto

rozhodol:

Podľa § 399 ods. 2 Tr. por. návrh odsúdeného H. Q. na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 1T/2/2003 z a m i e t a .

odôvodnenie:

Ods. H. Q. sa podaním doručeným súdu dňa 22.5.2014 domáhal obnovy konania v trestnej veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 1T/2/2003. Z odôvodnenia podaného návrhu vyplýva, že odsúdený namieta konanie Krajského súdu v Prešove, kde na pojednávaní konanom dňa 13.01.2004 vzniesol námietku zaujatosti voči konajúcim sudcom a to predsedovi senátu a osobe sudcu JUDr. Dohňanského. Následne bolo hlavné pojednávanie prerušené za účelom porady senátu na rozhodnutie o vznesenej námietke a bolo vyhlásené uznesenie, že namietaní sudcovia nie sú vylúčení z vykonávania úkonov v tejto trestnej veci. Voči tomuto uzneseniu podal odsúdený sťažnosť. Následne súd pokračoval v dokazovaní na hlavnom pojednávaní. Odsúdený má za to, že boli porušené procesné postupy konania, ako aj jeho procesné práva ako účastníka konania. Poukazuje na rozhodnutie NS SR č.k. 4To 14/99, týkajúce sa vznesenia námietky zaujatosti, čo predstavuje do okamihu rozhodnutia nadriadeného súdu prekážku konania, v rámci ktorého je možné vykonať len tie úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Vykonanie iných úkonov, vrátane rozhodnutia vo veci samej, je v rozpore so zákonom, lebo o námietke zaujatosti nemôže bezprostredne nadriadený súd rozhodovať spätne vo vzťahu k úkonom, ktoré boli vykonané. Taktiež cituje právnu vetu so stanoviska NS SR č. 25/2006. Má za to, že rozhodnutie nadriadeného súdu, ktorým bola zamietnutá sťažnosť oprávnenej osoby proti uzneseniu súdu prvého stupňa o nevyhlúčení sudcov z vykonávania úkonov trestného konania, nemôže spätne konvalidovať chybný procesný postup spočívajúci vo vydaní rozhodnutia vo veci samej, a preto zistenie tohto pochybenia v odvolacom konaní je dôvodom na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 258 ods. 1 písm. a) zák. č. 141/1961 Zb. Tr. por. účinného do 01.01.2006. Z uvedených dôvodov sa domáha povolenia obnovy konania. Krajský súd na podklade takto podaného návrhu odsúdeným vykonal na verejnom zasadnutí konanom dňa 23.10.2014 dokazovanie a zistil nasledovné.

Odsúdený H. Q. pri svojom výsluchu zotrval na podanom návrhu na obnovu konania z dôvodu nezákonného procesného postupu v pôvodnom trestnom konaní. Na treťom hlavnom pojednávaní vzniesol námietku zaujatosti voči celému krajskému súdu a na základe nasledujúcich otázok konajúceho sudcu túto námietku špecifikoval len vo vzťahu ku predsedníčke senátu a sudcovi. Po porade senátu mu bola táto námietka zaujatosti zamietnutá, voči čomu ihneď podal sťažnosť. Svoj návrh na obnovu konania opiera predovšetkým o nález NS SR 4To 14/99 a stanovisko NS SR č. 25/2006, v zmysle ktorých je zrejmé, že v jeho prípade došlo k nezákonnému postupu krajského súdu, pretože súd mal v tomto prípade prerušiť hlavné pojednávanie, prípadne vykonať iba neodkladné a neopakovateľné

úkony. Súčasne poukázal aj na Nálezy Ústavného súdu III. ÚS 202/2002 a III. ÚS 16/2000 vo vzťahu k nezaujatosti súdu. Iný návrh alebo dôkaz nemal.

Konajúci súd následne oboznámil listinné dôkazy zo spisu 6Ntok/1/2014 a z trestného spisu 1T/2/2013, z ktorých vyplýva, že ods. H. Q. bol na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13.01.2004 rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1T 2/03 uznaný za vinného z trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, 2 písm. b/, j/ Tr. zákona účinného do 31.8.2003, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 14 a 1 roka so zaradením pre účely výkonu trestu odňatia slobody do III. nápravno-výchovnej skupiny. Súčasne mu bol uložený aj ochranný dohľad na 3 roky a povinnosť sa hlásiť orgánu vykonávajúcemu ochranný dohľad v mesačnej lehote, ako aj povinnosť nahradiť škodu poškodenému v sume tam uvedenej. Voči tomuto rozsudku podal odsúdený odvolanie, ktorému bolo uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5To/53/2004 na verejnom zasadnutí konanom dňa 19. októbra 2004 podľa § 256 Tr. por. zamietnuté.

So spisu je taktiež zrejmé, že odsúdený na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13.1.2004 pred prvostupňovým súdom vzniesol námietku zaujatosti voči predsedníčke senátu a zákonnému sudcovi, o ktorej bolo, po porade senátu, uznesením rozhodnuté tak, že namietaní sudcovia nie sú vylúčení z vykonávania úkonov v tejto trestnej veci, pričom odsúdený podal ihneď sťažnosť. Následne krajský súd pokračoval v dokazovaní vypočutím svedkov, prehraním videozáznamu, prečítaním listinných dôkazov a po záverečných rečiach procesných strán a poslednom slove odsúdeného vyniesol vyššie uvedený rozsudok. Zo spisu taktiež vyplýva, že vec bola predložená Najvyššiemu súdu SR na rozhodnutie jednak o podanej sťažnosti voči napadnutému uzneseniu o nevyhlásení namietaných sudcov, ako aj o odvolaní odsúdeného. Na neverejnom zasadnutí konanom dňa 19.10.2004 najvyšší súd zamietol sťažnosť odsúdeného, pričom tak učinil pred samotným rozhodnutím vo veci samej, teda o odvolaní odsúdeného.

Podmienky obnovy konania ustanovuje § 394 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Vyhodnotenie predložených dôkazov odsúdeným nekorešponduje so splnením zákonných podmienok pre povolenie obnovy konania. Je potrebné si uvedomiť, že obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, preto i dôvody zrušenia takéhoto rozhodnutia musia byť mimoriadneho charakteru. V danom prípade takáto situácia nenastala.

Ku skutočnostiam uvádzaným odsúdeným spočívajúcich v tom, že v pôvodnom konaní pred krajským súdom boli porušené jeho práva, je nutné dodať, že aj napriek uvádzaným nálezom a stanovisku Najvyššieho súdu SR, tento súd o ním namietanej zaujatosti konajúcich sudcov vedel a to ešte pred rozhodnutím vo veci samej, pričom o nej rozhodol tak, že jeho sťažnosť zamietol. Teda nemôže ísť o skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie. Taktiež odsúdený v návrhu na obnovu konania namietal iba procesný postup súdu prvého stupňa.

Podľa § 31 ods. 3 Tr. por. (z. č. 141/1961 Zb. účinného k 13.1.2004), o ostatných prípadoch o vylúčení z dôvodov uvedených v § 30 rozhoduje orgán, ktorého sa tieto dôvody dotýkajú, a to aj bez návrhu. O tom, či je vylúčený sudca alebo prísediaci, ktorý rozhoduje v senáte, rozhodne tento senát.

Podľa ods. 4 vyššie uvedeného ustanovenia, proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 je prípustná sťažnosť, ktorá nebráni vykonaniu nariadeného úkonu trestného konania.

Z uvedeného vyplýva, že krajskému súdu v tom čase nebránilo žiadne zákonné ustanovenie vtedy platného a účinného Trestného poriadku vykonať nariadené úkony.

K poukazovanému rozhodnutiu Najvyššieho súdu SR č.k. 4To/99 je potrebné konštatovať, že v danom prípade platil iný právny stav, podľa ktorého o vylúčení rozhoduje bezprostredne nadriadený orgán, a to na podklade oznámenia osoby, o ktorej vylúčenie ide, alebo na podklade námietky niektorej zo strán. Až do rozhodnutia týchto orgánov o vylúčení vykonávajú osoby, o ktorých vylúčenie ide, len tie úkony, ktoré neznesú odklad (§ 31 ods. 1 Tr. poriadku účinného do 31.8.2000). Uvedené znenie však bolo novelizované a v čase konania krajského súdu v trestnej veci ods. H. Q. bolo platné a účinné práve vyššie citované ustanovenie.

Vo vzťahu k stanovisku Najvyššieho súdu SR č. 25/2006 krajský súd upriamuje pozornosť na čas jeho prijatia a to 24.máj 2006. Samotný najvyšší súd v odôvodnení tohto stanoviska konštatoval nejednotnosť rozhodnutí jednotlivých senátov tohto súdu pri posudzovaní námietky zaujatosti vo vzťahu k rozhodovaniu vo veci samej.

Podľa § 22 ods. 1 písm. b) z. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov, plénum najvyššieho súdu alebo príslušné kolégium najvyššieho súdu prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ak je to potrebné v záujme odstránenia nejednotnosti súdneho rozhodovania alebo ak sa senát najvyššieho súdu odchyľil od právneho názoru obsiahnutého v rozhodnutí iného senátu najvyššieho súdu.

Z uvedeného je teda možné vyvodiť, že ak bol k určitej právnej otázke vyslovený právny názor v stanovisku Najvyššieho súdu SR, sú všetky súdy všeobecných súdov, vrátane samotného Najvyššieho súdu SR, povinné pri svojom rozhodovaní z neho vychádzať, lebo stanovisko je pre ne záväzná. Vyplýva to z postavenia Najvyššieho súdu SR, ktorý ex lege sleduje a vyhodnocuje právoplatné rozhodnutia súdov v súdnom konaní a na ich základe, v záujme jednotného rozhodovania súdov, zaujíma stanoviská k ich rozhodovacej činnosti vo veciach určitého druhu alebo charakteru, a tak predurčuje ich následný postup aj v iných obdobných veciach (uplatňuje sa záväznosť súdnej judikatúry erga omnes). K prijatiu vyššie uvedeného stanoviska ale došlo až po uplynutí skoro dvoch rokoch od meritórneho rozhodnutia v trestnej veci ods. H. Q., teda ani vtedy konajúci súd z neho nemohol vychádzať a prihliadať naň, keďže nebolo vtedy známe. Taktiež najvyšší súd v danom smere nemal zjednotenú rozhodovaciu činnosť týkajúcu sa uvedenej problematiky. Záverom je nutné ešte dodať, že ak by odvolací súd v čase svojho rozhodovania zistil dôvody zaujatosti namietaných sudcov, je vysoko pravdepodobné, že by vyhovel námietke zaujatosti vnesenej odsúdeným, namietaných sudcov by vylúčil a následne by zrušil odvolaním napadnutý rozsudok prvostupňového súdu a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie.

S poukázaním na vyššie uvedené skutočnosti preto krajský súd návrh odsúdeného H. Q. na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 1T/2/2003 zamietol. jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 (troch) dní odo dňa jeho oznámenia na Krajský súd v Prešove.